

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

peuteropvang Pluk Merkelbeek

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 19 december 2022

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 24 november 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Pluk Merkelbeek te Merkelbeek.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Deze peuteropvang maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de peuteropvang en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op de peuteropvang aandacht voor de inrichting van de ruimte en zien we bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met de peuters gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuteropvang aan de orde komen. De ouders met wie we spraken,

Kinderopvangorganisatie:
Stichting CMWW

LRK-nummer: 314254456

Totaal aantal doelgroepeuters: 4

geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Er is grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De leiding, vve-coach en de pedagogisch medewerkers pakken dit gezamenlijk op vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. Er is daarbij gerichte aandacht voor professionalisering, ieder vanuit zijn eigen rol.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten willen we peuteropvang Pluk Merkelbeek ook twee tips meegeven.

De pedagogisch medewerkers werken met plannen van aanpak om de ontwikkeling bij de kinderen te stimuleren. Met name bij de plannen van aanpak gericht op de taalontwikkeling van de peuters kunnen de doelen concreter geformuleerd worden. Hoe concreter het doel, hoe gemakkelijker geëvalueerd kan worden of de peuter de gewenste ontwikkeling heeft doorgemaakt.

De brede samenwerking met de basisschool is een vanzelfsprekendheid voor peuteropvang Pluk Merkelbeek. Het komt de continuïteit van deze sterke samenwerking ten goede als de afspraken worden vastgelegd in beleid.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang Pluk Merkelbeek.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de vve-coach, de zorgcoördinator, de ib-er van de basisschool, de leerkracht van groep 1 en de leidinggevende. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de leidinggevende, de vve-coach en pedagogisch medewerkers.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Pluk Merkelbeek.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Pluk Merkelbeek als Voldoende. Vier standaarden zijn Voldoende en vier standaarden zijn als Goed gewaardeerd.

Context

Peuteropvang Pluk Merkelbeek is een van de peuteropvang locaties van stichting CMWW (Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijnswerk). De peuteropvang is gevestigd in een klaslokaal van basisschool St. Jozef in Merkelbeek.

De peuteropvang beschikt over één groepsruimte en kan gebruik maken van de speelzaal van de basisschool. De groepsruimte is ingericht met diverse speelhoeken waaronder een huishoek/ poppenhoek en een leeshoek. Daarnaast zijn er open kasten met spel materiaal dat de kinderen zelf kunnen pakken. De buitenruimte is aangrenzend aan de groepsruimte, toegankelijk en vast beschikbaar voor de kinderen. Het betreft een deel van het schoolplein van de basisschool. De kinderen hebben onder andere een zandbak ter beschikking.

In het Landelijk Register Kinderopvang staat deze locatie geregistreerd voor maximaal 16 kindplaatsen. Er wordt opvang geboden aan kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar verdeeld in één verticale groep.

Deze locatie biedt door de gemeente gesubsidieerde voorschoolse educatie aan door middel van het programma Speelplezier.

Op deze locatie zijn twee vaste pedagogisch medewerkers werkzaam. Zij worden aangestuurd door de leidinggevende. Het team wordt ondersteund door vier vrijwilligers.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 27 september 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Pluk Merkelbeek.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>h</i>
OP6 Samenwerking			<i>h</i>

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

De pedagogisch medewerkers werken met plannen van aanpak om de ontwikkeling bij de kinderen te stimuleren. Met name bij de plannen van aanpak gericht op de taalontwikkeling van de peuters kunnen de doelen concreter geformuleerd worden. Hoe concreter het doel, hoe gemakkelijker geëvalueerd kan worden of de peuter de gewenste ontwikkeling heeft doorgemaakt en het vervolgaanbod afgestemd kan worden.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. En gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Ze gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. De pedagogisch medewerkers geven de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

We waarden het pedagogisch-educatief handelen als Goed, omdat we zien dat de routines vanzelfsprekend zijn in de peutergroep. We zien ook dat de pedagogisch medewerkers het demonstratiespel alsook het pantomimespel gestructureerd en zeer sterk neerzetten. De peuters doen dit op verschillende manieren na en zij zijn allemaal betrokken. Tenslotte vinden we het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers een onderwerp dat een peuter bezighoudt, onderdeel maken van het thema en daardoor alle peuters betrekken bij het onderwerp.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Goed.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Er is voor alle peuters sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en social media. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

We waarderen de samenwerking als Goed, omdat de samenwerking met de basisschool verder gaat dan de afspraken die op dit punt met de gemeente zijn gemaakt. Zo worden de nieuwsbrieven van de peuteropvang uitgewisseld met de nieuwsbrieven van de basisschool en andersom. Verder lezen de pedagogisch medewerkers voor bij de kleuters en lezen de leerkrachten van groep 1 voor bij de peuters. Tenslotte geven de pedagogisch medewerkers en de leerkrachten van groep 1 het pakketje dat bestemd is voor de nieuwe leerlingen van groep 1 samen aan de ouders van de peuters.

Een tip die we peuteropvang Pluk Merkelbeek hierbij mee willen geven is om al deze vanzelfsprekendheden in de samenwerking met de basisschool vast te leggen in een beleid. Op die manier worden de afspraken geborgd zodat het de continuïteit ten goede komt. Bovendien kunnen de vastgelegde afspraken ook gedeeld worden met andere locaties van Pluk.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Voldoende.

De voorschool heeft hoge verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

We vinden het mooi om te zien dat de peuters die al wat meer uitdaging nodig hebben, bijvoorbeeld een puzzel kunnen krijgen uit groep 1 van de basisschool.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>se</i>
KA3 Verantwoording en dialoog			<i>se</i>

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Voldoende.

De houder van de peuteropvang heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool beschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De peuteropvang heeft doelen geformuleerd. De leiding van de peuteropvang evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool. Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Het komt in alle gesprekken terug die we hebben gevoerd met zowel de pedagogisch medewerkers, de vve-coach en de leidinggevende.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur. Ook is er sprake van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

We waarderen de kwaliteitscultuur als Goed omdat er sprake is van een sterke en voortdurende verbetering van de kwaliteit. Een voorbeeld hiervan is het peuterplusteam dat bijdraagt aan het doorontwikkelen van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en zich specifiek bezig houdt met onderwerpen als de nieuwe naam en de eenduidige communicatie op social media. Daarnaast schakelt de peuteropvang ook externen in bij het continue verbeterproces. De externen kijken naar het handelen van de pedagogisch medewerkers maar hebben ook aandacht voor de rol van de coach.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Goed.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroeppeters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van de peuteropvang bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via diverse kanalen voldoende informatie ontvangen.

We waarderen de verantwoording en dialoog als Goed, omdat de peuteropvang (CMWW breed) interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid betreft. Zo is er door externen een onderzoek uitgevoerd om de behoeftes van ouders in kaart te brengen om het volledige aanbod te optimaliseren, maar ook de samenwerking met de ouders te versterken.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Op donderdag 24 november vond het kwaliteitsonderzoek VE plaats op een van de locaties van Peuteropvang PLUK, namelijk PLUK Merkelbeek.

We hebben dit als een zeer zinvolle dag ervaren met fijne en opbouwende gesprekken waarbij ruimte was voor reflectie en feedback. Een dag waarop diverse medewerkers, coaches, ouders en de basisschool in onderling gesprek gingen met de inspecteur en we onze werkwijzen en de samenwerking konden uitleggen en toelichten.

CMWW, Peuteropvang PLUK en de basisschool herkennen zich dan ook in het rapport en zijn zeer trots op de behaalde resultaten. Het is mooi om de feedback te horen en te zien dat we hebben mogen ontvangen van de inspecteurs, als ook van de gevraagde ouders en de basisschool.

Je kunt in de rapportage terug lezen waar wij voor staan. Onze Peuteropvang vindt partnerschap met ouders, basisonderwijs en ketenpartners heel belangrijk. Onze Peuteropvang biedt een goede voorbereiding op de basisschool. Elk kind wordt met zijn individuele talenten erkend, herkend en begeleidt in de ontwikkeling. Wij doen dit in samenwerking met de ouders en we maken deel uit van het netwerk van het kind.

We willen ons verder nog verdiepen in de tips die ons aangereikt zijn in de rapportage. Namelijk het vastleggen van beleid m.b.t. de samenwerking met de basisschool en het concretiseren van de doelen bij de plannen van aanpak gericht op de taalontwikkeling van de peuters.

Hoe gaan we hiermee aan de slag:

In het verleden heeft het koppel (Peuteropvang en basisschool) kwaliteitskaarten gezamenlijk opgesteld waarin de gezamenlijk afspraken zijn beschreven. Deze kwaliteitskaarten worden in de komende periode verder uitgewerkt conform huidige afspraken en gedocumenteerd in ons kwaliteitszorgsysteem zodat deze ook beschikbaar is voor andere locaties.

De VVE-coach gaat samen met het team de doelen gericht op de taalontwikkeling concretiseren en standaardiseren. Tevens neemt de VVE-coach dit mee voor alle locaties van PLUK, zodat we gezamenlijk een uniform beleid creëren en gezamenlijk zicht hebben op de ontwikkeling van de taal met de daarbij behorende doelen. We kunnen dit nog verder verdiepen in afstemming met de basisschool tijdens de bijeenkomsten van Hard voor Taal dat gericht is op het zo

krachtig mogelijk aanbieden van taal aan peuters én het vergroten van de kennis op het gebied van taal van de pedagogische medewerkers.